

NACIONALINIS KRAUJO CENTRAS

Neatlygintina savanoriška kraujo donorystė.

Neatlygintina kraujo donorystė yra pati saugiausia. Daugelyje pasaulio šalių atliktais tyrimais nustatyta, kad savanoriškai ir be jokio finansinio atlygio aukojantys kraują žmonės mažiausiai linkę slėpti informaciją apie savo sveikatą ar gyvenseną, dėl kurios jie būtų netinkami donorystei. Pagrindinis jų tikslas – padėti kitam, o ne pasipelnyti. Asmuo turi suvokti, kad jam davus kraujo, gali būti išgelbėta kito žmogaus gyvybė, tad donoras turi jausti atsakomybę už pacientą, kuriam gali būti perpiltas jo kraujas.

Kam reikalingas donorų kraujas?

Donorų kraujas naudojamas kraujo komponentams (eritrocitams, trombocitams, šviežiai užšaldytai plazmai) gaminti. Jų reikia ligoniams po sunkių chirurginių operacijų, gimdyvėms, nudegusiems, sužeistiems ir įvairiomis ligomis sergantiems žmonėms. Vienintelis kraujo gavimo šaltinis – kiti sveiki žmonės.

Kas gali tapti kraujo donoru?

Kraujo donorais gali būti sveiki asmenys nuo 18 iki 65 metų amžiaus, duodantys kraujo ar jo sudėtinių dalių. Žmogaus kūno masė turi būti ne mažesnė nei 50 kilogramų.

Visa informacija apie donorą, jo sveikatą, kraujo tyrimo rezultatus yra konfidenciali, viešai neskelbiama ir teikiama tik asmeniškai pačiam donorui, pateikus asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Donoras bet kuriuo metu turi teisę persigalvoti, atsisakyti arba nutraukti donorystę.

Kaip pasirengti kraujo donorystei?

Prieš duodamas kraujo donoras privalo būti pailsėjęs, pavalgęs. Negalima kraujo duoti nevalgius, nes tai gali sukelti silpnumą. Dieną prieš duodant kraujo siūloma nevalgyti labai riebaus, aštraus maisto ir būtina gerti daugiau nei įprasta skysčių: mineralinio vandens, sulčių, arbatos. Geriausiai tinka negazuoti gėrimai. Taip pat bent pora valandų prieš kraujo tonaciją ir po jos nereikėtų rūkyti.

Kokie tyrimai atliekami kraujo donorams?

Prieš duodant kraujo nustatoma:

- ABO kraujo grupė,
- rezus D antigenas,
- *Kell* sistemos K antigenas,
- hemoglobino kiekis kraujyje.

Kiekvieną kartą davus kraujo, jis tiriamas siekiant nustatyti, ar pacientas neserga:

- virusiniu hepatitu B,
- virusiniu hepatitu C,
- ŽIV,
- sifiliu.

Kokius dokumentus privalo turėti kraujo donoru norintis tapti žmogus?

Žmogus, norintis duoti kraujo, privalo turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą – asmens tapatybės kortelę, pasą ar vairuotojo pažymėjimą.

Kiek kartų per metus galima duoti kraujo?

Moterims per metus leidžiama duoti kraujo keturis kartus, vyrams – šešis. Pertraukos tarp kraujo davimo privalo būti ne trumpesnės kaip 60 dienų.

Apie Nacionalinį kraujo centrą.

Viešoji įstaiga Nacionalinis kraujo centras - didžiausia Lietuvos kraujo donorystės įstaiga, veikianti pagal Europos Sąjungos reikalavimus. Mūsų centras yra įsikūręs Vilniuje, turime filialus Klaipėdoje, Kaune, Panevėžyje ir Šiauliuose. Esame kraujo donorystės įstaiga, kurios platus geografinis licencijuotų padalinių išdėstymas užtikrina itin greitą ir saugų kraujo komponentų pristatymą net tolimiausioms gydymo įstaigoms.

Nacionalinio kraujo centro veikla, įranga, personalo kvalifikacija atitinka Europos Sąjungos kokybės standartus ir geros gamybos praktikos reikalavimus. Turime asmens sveikatos priežiūros licenciją kraujo donorystės ir laboratorinės diagnostikos veiklai, geros gamybos praktikos pažymėjimą, vaistinių preparatų gamybos ir didmeninio platinimo licencijas. 2009 m. tapome pirmąja ir kol kas vienintele kraujo donorystės įstaiga Lietuvoje, sertifikuota pagal ISO 9001:2008 standarto reikalavimus kraujo komponentų ir preparatų gamybos ir jų tiekimo sveikatos priežiūros įstaigoms srityje. Nuo 2004 m. Nacionalinio kraujo centro atstovai yra Europos Tarybos Kraujo komiteto ekspertai, o nuo 2006 m. Nacionalinis kraujo centras atstovauja Lietuvą Europos Kraujo Aljanse (European Blood Alliance).

Jei pageidaujate suorganizuoti neatlygintą kraujo donorystės akciją savo įmonėje kreipkitės el.paštu j.kireilis@krajodonoryste.lt ar telefonu numeriu 864059392